

UITGEVERIJ EENVOUDIG COMMUNICEREN

Ralf Beekveldt (midden) en zijn team

EDWIN WIEKENS

Leesvriendelijke boeken

Als je moeite hebt met lezen, loop je al snel tegen problemen aan. Maar liefst dertig procent van onze bevolking zit onder het minimale leesniveau om te kunnen functioneren in de maatschappij. Om dat percentage aan te vechten richtte Ralf Beekveldt precies 25 jaar geleden Uitgeverij Eenvoudig Communiceren op. Zijn wapen: het boek.

Door Mirjam Mulder

'Als we vinden dat heel Nederland rolstoelvriendelijk zou moeten zijn, dan moeten ook alle mensen met leeshandicaps overal in het literaire gebouw kunnen komen,' aldus directeur Beekveldt. Een kwart eeuw geleden begon hij vanuit dat credo met het uitgeven van een krant voor mensen met een verstandelijke beperking. Dat is vervolgens uitgroeit tot een breed georiënteerde uitgeverij, die aangepaste boeken maakt voor het hele spectrum van mensen die moeite hebben met lezen. Van jongeren met een leesachterstand tot ouderen en mensen met het Nederlands als tweede taal. Beekveldt: 'Waarom zou er immers alleen een boekenaanbod voor een "leeselite" moeten zijn?'

MIDDELEEUWS
TONEELSTUK

Eén manier waarop de uitgeverij laaggeletterden aan het lezen probeert te krijgen, is door bestaande

boeken te 'hertalen' naar een makkelijkere versie. 'Als een boek eenmaal zo bekend is dat onze doelgroep denkt: "Dát boek zou ik ook weleens willen lezen," dan gaan wij daarnaar kijken,' vertelt de directeur. 'Dat was bijvoorbeeld het geval met *Het diner* van Herman Koch, dat op een gegeven moment op z'n beetje elke koffietafel lag. Toen het ook nog verfilmd werd, was dat voor ons een mooi aanknopingspunt om het te hertalen.' Het maken van zo'n hertaling is een vak apart.

Naast veranderingen op taalniveau, moet het boek ook aan het leesbegrip van de doelgroep worden aangepast. 'We proberen er altijd een soort middeleeuws toneelstuk van te maken,' lacht de directeur. 'Die hadden vaak een eenheid van tijd, handeling en plaats. Dat helpt onze lezers het verhaal te volgen.' Daarvoor moeten natuurlijk de nodige concessies worden gedaan wat betreft het literaire gehalte. De uitgeverij redeneert echter altijd vanuit de doelgroep: 'Voor de overige zeventig procent van de bevolking is het origineel er gewoon nog. Wij maken het simpelweg ook beschikbaar voor onze lezers. Zie het maar als "rolstoelboeken".' Extra bijzonder was de recente hertaling van *Onder de paramariboom* van Johan Fretz, in verband met

Johan Fretz, *Onder de paramariboom*, serie: Leeslicht, Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, 104 pagina's (€ 15,00)

het Surinameise dat het team ter ere van hun 25-jarige jubileum maakte. Beekveldt: 'We hebben daar een aantal van onze boeken geschonken aan de plaatselijke

bibliotheek en met schrijvers contact gehad. Dat wij nu ook voor het Surinaamse deel van onze bevolking iets speciaals hebben kunnen doen, dat vind ik hartstikke leuk.'

Marian Hoefnagel, *Topmodel. Bang voor de weegschaal*, serie: Reality Reeks, Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, 144 pagina's (€ 12,50)

JONG GELEERD
IS OUD GEDAAN

Toch is de directeur eigenlijk het meest trots op hun oorspronkelijke uitgaven: boeken die direct in eenvoudige taal zijn geschreven. 'Daarbij kijken we sinds kort ook naar het basisonderwijs,' vertelt Beekveldt. 'Vanaf groep zes à zeven zie je al de eerste leesafvalligen, die moeite hebben

om bij te blijven. Als je zorgt dat kinderen vanaf tien tot achttien jaar bij het lezen betrokken blijven, dan voorkom je latere schade. Zo zijn we onlangs met de nieuwe serie "Het talent van..." gestart.' In deze herkenbare boeken staat steeds een bepaald talent centraal, zoals techniek en 3D-prints in *Stan in 3D*. Ook vergeet de uitgeverij daarbij de middelbare scholen niet. Het leesonderwijs is dan afgelopen, en de leerlingen worden geacht op eigen houtje te blijven lezen. Maar de overstap naar 'volwassenliteratuur' is vaak te groot. 'Bij jongeren is het heel belangrijk dat je verhalen maakt die aansluiten bij hun belevingswereld. Van tien tot zeventien jaar maakt elk kind ongelooflijk veel ontwikkelingen door, en ook hun interesses veranderen heel snel. Daarop proberen wij in te spelen.' Een voorbeeld daarvan is de populaire 'Reality Reeks'

'Vanaf groep zes à zeven zie je al de eerste leesafvalligen, die moeite hebben om bij te blijven.'

in eenvoudige taal van Marian Hoefnagel, die nu ook in paperback verkrijgbaar is, met onderwerpen als loverboys, discriminatie en anorexia.

EIGEN
BOEKENKASTJE

De grote opgave is natuurlijk om de boeken bij de juiste mensen te krijgen. 'Het is een utopie om te denken dat we iedereen die slecht leest kunnen bereiken,' zegt Beekveldt nuchter. 'Jongeren kunnen we gelukkig goed bereiken via de docenten. Bij volwassenen is dat moeilijker. Daarvoor zijn we afhankelijk van biblio-

Annie van Ganswinkel, *Stan in 3D*, serie: Het talent van..., Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, 96 pagina's (€ 16,50)

theken, intermediairs, leesclubjes en familieleden. Iemand die zegt: "Waarom probeer je niet eens een boek van Eenvoudig Communiceren?" Wat het allemaal waard maakt, zijn de berichten die ze terugkrijgen van hun lezers. 'De meeste brieven die we krijgen zijn van volwassenen, soms al vijftigers of zestigers, die voor het eerst in hun leven een boek

hebben gelezen. Als iemand zegt: "Nu heb ik zelfs een boekenkastje! Daar zet ik dat boek in, want het is mijn trofee," dan hebben wij ons doel bereikt.'